JEGYZŐKÖNYV

Adatbázisrendszerek I.

Féléves feladat

Étterem adatbázis

Készítette: **Fekete Máté** Neptunkód: **JR9KY7**

A feladat leírása:

A feladatban létre kellett hozni egy adatbázist, mely megfelel a követelményeknek. Ilyen kritériumok közé tartoznak, hogy legyen legalább 5 egyed és mindegyiknek legyen legalább 4 tulajdonsága, ezeket kapcsolatok kössék össze, melyek között legyen egy-egy (1:1), egy-több (1:N) és több-több (N:M) kapcsolat is. A több-több kapcsolatnak pedig legyenek további tulajdonságai. Először egy ER modellt kell kidolgozni, ahol feltüntetjük az egyedeket, azok tulajdonságait, a kapcsolatokat és ha van akkor annak tulajdonságait. Itt többféle tulajdonság is szerepel. Miután elkészült az ER modell átkonvertáltam relációs modellé és készítettem róla egy relációs sémát is. A konvertálás befejeztével létrehoztam egy MySQL adatbázist és elkezdtem SQL parancsokkal kialakítani a táblákat, azokat feltölteni és lekérdezéseket készíteni.

ER modell leírása:

Itt egy reális ER adatbázist hozok létre, melynek jellemzői a következőek:

• RENDELÉS EGYED:

- o Rendelésszám: egyedi tulajdonság és azonosító.
- Végösszeg származtatott tulajdonság, ami az ÉtelDB, ItalDB, Ételár, Italár tulajdonságokból áll össze (ÉtelDB * Ételár + ItalDB * Italár).

• ASZTAL EGYED:

- o Asztalszám: egyedi tulajdonság és azonosító.
- Emelet tulajdonság: az asztal hányadik emeleten található az étteremben.
- Foglalt tulajdonság: azt mutatja, hogy éppen foglalt-e az asztal vagy sem.
- o Férőhely tulajdonság: az asztalnál egyszerre elférő emberek száma.

• PINCÉR EGYED:

- o PincérID tulajdonság: egyedi tulajdonság és azonosító.
- o Név tulajdonság: a pincér neve.
- o Fizetés tulajdonság: a pincér fizetése.
- o Kor tulajdonság: a pincér életkora.

• Konyhai Alkalmazott egyed:

- o **K_AlkalmazottID** tulajdonság: egyedi tulajdonság és azonosító.
- o Név tulajdonság: a konyhai alkalmazott neve.
- o **Fizetés** tulajdonság: a konyhai alkalmazott fizetése.
- o **Kor** tulajdonság: a konyhai alkalmazott életkora.
- o **Pozíció** tulajdonság: többértékű tulajdonság, a konyhai alkalmazott pozícióját jelzi.

• HOZZÁVALÓ EGYED:

- o HozzávalóID tulajdonság: egyedi tulajdonság és azonosító.
- o Név tulajdonság: a hozzávaló neve.
- Darabszám tulajdonság: hány darab van az adott hozzávalóból raktáron.
- Allergén tulajdonság: a hozzávalóban található allergén neve, lehet
 NULL érték is, akkor nem tartalmaz allergént.

• RENDEL KAPCSOLAT:

 Egy-egy (1:1) kapcsolat, ami a <u>Rendelés</u> és az <u>Asztal egyedeket</u> köti össze.

• FELVESZ KAPCSOLAT:

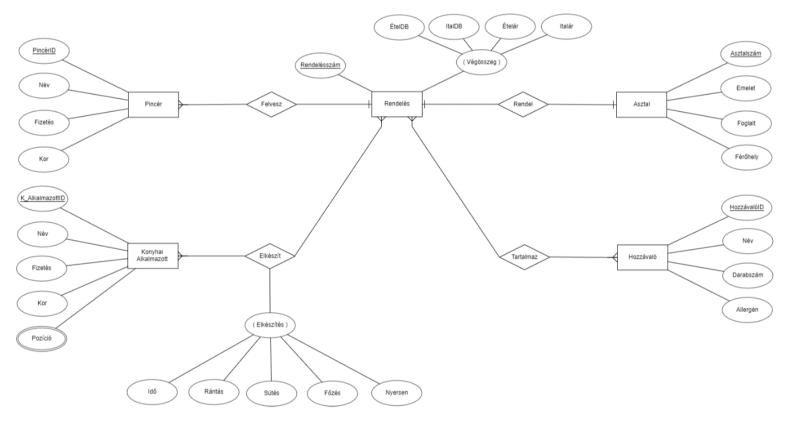
Egy-több (1:N) kapcsolat, ami a <u>Pincér</u> (N) és <u>Rendelés</u> (1)
 <u>egyedeket</u> köti össze.

• TARTALMAZ KAPCSOLAT:

 Több-több (N:M) kapcsolat, a <u>Rendelés</u> és a <u>Hozzávaló egyedeket</u> köti össze.

• ELKÉSZÍT KAPCSOLAT:

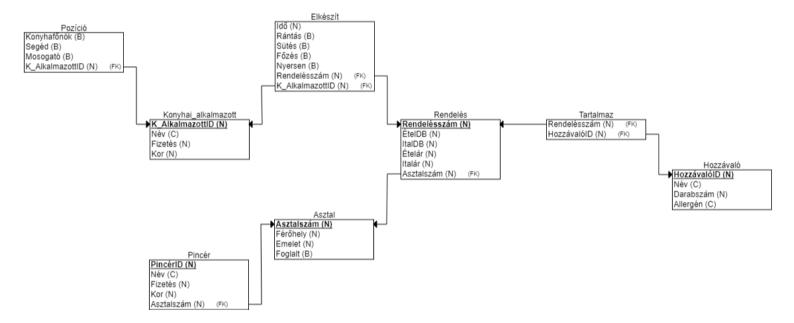
- Több-több (N:M) kapcsolat, ami a <u>Rendelés</u> és a <u>Konyhai</u>
 <u>Alkalmazott egyedeket</u> köti össze.
- Elkészítés összetett tulajdonsága, melyhez kapcsolódnak a következő tulajdonságok:
 - Idő: a rendelés elkészítési ideje percben
 - **Rántás**: tartalmaz-e a rendelés rántott ételt.
 - **Sütés**: tartalmaz-e a rendelés sütött ételt.
 - **Főzés**: tartalmaz-e a rendelés főtt ételt.
 - **Nyersen**: tartalmaz-e a rendelés nyers ételt.

Adatbázis átkonvertálása relációs modellre:

- Az Asztal egyedből egy táblázat lesz, amibe belekerül az összes tulajdonsága.
- A Rendelés egyedből egy táblázat lesz, amibe bekerül a Rendelésszám, ÉtelDB, ItalDB, Ételár, Italár és az Asztalszám, mely egy idegen kulcs.
- A Pincér egyedből egy táblázat lesz, amibe belekerül az összes tulajdonsága és az Asztalszám, mit idegen kulcs.
- A Hozzávaló egyedből egy tábla lesz, amibe belekerül az összes tulajdonsága.
- A Konyhai Alkalmazott egyedből egy táblázat lesz, amibe belekerül az összes tulajdonsága kivétel a Pozíció, ami egy összetett tulajdonság.
- A Pozíció összetett tulajdonságból egy tábla lesz, amibe a következő elemek kerülnek: Konyhafőnök, Segéd, Mosogató, melyek boolean típusúak. Ezeken kívül egy K AlkalmazottID is, mint idegen kulcs.

- Az Elkészít (N:M) kapcsolatból egy tábla lesz, melybe bekerülnek az Elkészítés összetett tulajdonság összes tulajdonsága, valamit ezek mellett a Rendelésszám és K AlkalmazottID, melyek idegen kulcsok.
- A Tartalmaz (N:M) kapcsolatból egy tábla lesz, amibe a Rendelésszám és a HozzávalóID kerül. Ezek mind idegen kulcsok.

Adatbázis relációs sémája:

- Asztal [Asztalszám, Férőhely, Emelet, Foglalt]
- Rendelés [Rendelésszám, ÉtelDB, ItalDB, Ételár, Italár, Asztalszám]
- Pincér [PincérID, Név, Fizetés, Kor, Asztalszám]
- Hozzávaló [<u>HozzávalóID</u>, Név, Darabszám, Allergén]
- Konyhai_alkalmazott [K_AlkalmazottID, Név, Fizetés, Kor]
- Pozíció [Konyhafőnök, Segéd, Mosogató, <u>K_AlkalmazottID</u>]
- Elkészít [Idő, Rántás, Sütés, Főzés, Nyersen, <u>Rendelésszám</u>, <u>K_AlkalmazottID</u>]
- Tartalmaz [Rendelésszám, HozzávalóID]

Táblák létrehozása:

A táblák létrehozásánál figyelembe kell venni a sorrendet az idegen kulcsok létrehozása miatt. A követkető SQL pancsokkal hoztam létre a táblákat sorrendben:

- CREATE TABLE Asztal (asztalszam int primary key, ferohely int check(ferohely > 1), emelet int check(emelet >= 0), foglalt boolean default FALSE);
- CREATE TABLE Rendeles (rendelesszam int primary key, etelDB int check(etelDB >= 0), italDB int check(italDB >= 0), etelar int check(etelar >= 0), italar int check(italar >= 0), asztalszam int, foreign key (asztalszam) references Asztal(asztalszam));
- CREATE TABLE Pincer (pincerID int primary key, nev varchar(35), fizetes int check(fizetes > 200000), kor int check(kor >= 18), asztalszam int, foreign key (asztalszam) references Asztal(asztalszam));
- CREATE TABLE Hozzavalo (hozzavaloID int primary key, nev varchar(30), darabszam int check(darabszam >= 0), allergen varchar(20));
- CREATE TABLE Tartalmaz (rendelesszam int, hozzavaloID int, foreign key (rendelesszam) references Rendeles(rendelesszam), foreign key (hozzavaloID) references Hozzavalo(hozzavaloID));
- CREATE TABLE Konyhai_alkalmazott (k_alkalmazottID int primary key, nev varchar(35), fizetes int check(fizetes > 200000), kor int check(kor >= 18));
- CREATE TABLE Elkeszit (ido int check(ido > 10), rantas boolean default FALSE, sutes boolean default FALSE, fozes boolean default FALSE, nyersen boolean default FALSE, rendelesszam int, k_alkalmazottID int, foreign key (rendelesszam) references Rendeles(rendelesszam), foreign key (k_alkalmazottID) references Konyhai_alkalmazott(k_alkalmazottID));

 CREATE TABLE Pozicio (konyhafonok boolean default FALSE, seged boolean default FALSE, mosogato boolean default FALSE, k_alkalmazottID int, foreign key (k_alkalmazottID) references Konyhai_alkalmazott(k_alkalmazottID));

Táblák feltöltése:

Asztal tábla:

- INSERT INTO Asztal VALUES (1, 6, 0, FALSE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (2, 2, 1, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (3, 2, 1, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (4, 10, 0, FALSE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (5, 4, 0, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (6, 4, 1, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (7, 8, 0, FALSE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (8, 4, 0, FALSE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (9, 2, 1, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (10, 2, 1, TRUE);
- INSERT INTO Asztal VALUES (11, 8, 0, TRUE);

Rendelés tábla:

- INSERT INTO Rendeles VALUES (1, 2, 4, 3000, 500, 2);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (2, 2, 2, 5000, 600, 3);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (3, 0, 4, 0, 800, 5);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (4, 4, 0, 2800, 0, 6);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (5, 0, 4, 0, 1300, 9);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (6, 2, 6, 10000, 750, 10);
- INSERT INTO Rendeles VALUES (7, 8, 12, 4600, 750, 11);

Pincér tábla:

- INSERT INTO Pincer VALUES (1, 'Szabo Laszlo', 320000, 36, 2);
- INSERT INTO Pincer VALUES (2, 'Szabo Laszlo', 320000, 36, 3);
- INSERT INTO Pincer VALUES (3, 'Kovacs Istvan', 230000, 27, 5);
- INSERT INTO Pincer VALUES (4, 'Kovacs Istvan', 230000, 27, 6);
- INSERT INTO Pincer VALUES (5, 'Lukacs Balazs', 260000, 21, 9);
- INSERT INTO Pincer VALUES (6, 'Lukacs Balazs', 260000, 21, 10);

Hozzávalók tábla:

- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (1, 'teszta', 20, 'gluten');
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (2, 'tej', 20, 'laktoz');
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (3, 'vaj', 32, 'laktoz');
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (4, 'liszt', 32, 'gluten');
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (5, 'liszt', 15, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (6, 'marhahus', 23, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (7, 'csirkehus', 35, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (8, 'vadhus', 27, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (9, 'rizs', 36, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (10, 'burgonya', 21, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (11, 'alkohol', 70, NULL);
- INSERT INTO Hozzavalo VALUES (12, 'alkohol mentes', 70, NULL);

Tartalmaz tábla:

- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 1);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 3);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 4);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 7);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 9);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (1, 12);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (2, 8);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (2, 10);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (2, 11);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (3, 11);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (3, 12);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (4, 1);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (4, 3);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (4, 7);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (4, 9);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (4, 2);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (5, 11);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 12);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 11);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 10);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 8);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 5);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 9);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (6, 7);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 3);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 4);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 6);

- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 7);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 8):
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 9);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 10);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 11);
- INSERT INTO Tartalmaz VALUES (7, 12);

Konyhai Alkalmazott tábla:

- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (1, 'Dobos Norbert', 870000, 38);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (2, 'Szoboszlai Dominik', 340000, 29);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (3, 'Vallai Balint', 310000, 22);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (4, 'Balogh Geza', 326000, 25);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (5, 'Kovacs Noemi', 378000, 24);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (6, 'Foldi Anita', 248000, 20);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (7, 'Kiss Bela', 248000, 19);
- INSERT INTO Konyhai_Alkalmazott VALUES (8, 'Nagy Andras', 248000, 21);

Pozíció tábla:

- INSERT INTO Pozicio VALUES (TRUE, FALSE, FALSE, 1);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, TRUE, FALSE, 2);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, TRUE, FALSE, 3);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, TRUE, FALSE, 4);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, TRUE, FALSE, 5);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, FALSE, TRUE, 6);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, FALSE, TRUE, 7);
- INSERT INTO Pozicio VALUES (FALSE, FALSE, TRUE, 8);

Elkészít tábla:

- INSERT INTO Elkeszit VALUES (45, FALSE, TRUE, TRUE, FALSE, 1, 2);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (47, FALSE, FALSE, TRUE, TRUE, 2, 3);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (47, FALSE, FALSE, TRUE, TRUE, 2, 1);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (12, FALSE, FALSE, FALSE, FALSE, 3, 4);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (60, TRUE, TRUE, TRUE, TRUE, 4, 5);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (15, FALSE, FALSE, FALSE, FALSE, 5, 5);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (50, FALSE, TRUE, TRUE, TRUE, 6, 1);
- INSERT INTO Elkeszit VALUES (70, TRUE, TRUE, TRUE, FALSE, 7, 1);

A rendelés táblába bevittem egy végösszeg oszlopot, ami a rendelés teljes árát tükrözi és ezt ki is számítottam a táblázatok feltöltése után. A használt SQL parancsok:

- ALTER TABLE Rendeles ADD vegosszeg int;
- UPDATE Rendeles SET vegosszeg = (etelDB * etelar) + (italDB * italar);

Lekérdezések:

1. Kérdezzük le az összes pincér nevét és fizetésüket!

SELECT nev, fizetes FROM Pincer GROUP BY nev;

 $\pi_{nev, fizetes}$

 γ_{nev} , pincer

2. Kérdezzük le azoknak a konyhai alkalmazottaknak a nevét, korát és fizetését, akiknek a fizetése több, mint 350000 Ft!

SELECT nev, kor, fizetes FROM Konyhai_Alkalmazott WHERE fizetes > 350000;

 π nev, kor, fizetes

σ fizetes > 350000 konyhai_alkalmazott

3. Kérdezzük le azon konyhai alkalmazottak neveit, akik 22 évnél idősebbek!

SELECT nev, kor FROM Konyhai_Alkalmazott WHERE kor < 22;

 $\pi_{nev, kor}$

 $\sigma_{kor < 22} konyhai$ _alkalmazott

4. Kérdezzük le a rendelések végösszegeinek átlagárát!

SELECT AVG(vegosszeg) FROM Rendeles;

 π AVG (vegosszeg)

γ AVG (vegosszeg) rendeles

5. Kérdezzük le minden asztalhoz a hozzá tartozó rendelés végösszegét!

SELECT Asztal.asztalszam, Rendeles.vegosszeg FROM Asztal INNER JOIN Rendeles ON Asztal.asztalszam = Rendeles.asztalszam;

 π asztal . asztalszam, rendeles . vegosszeg (asztal

⋈ asztal . asztalszam = rendeles . asztalszam rendeles)

6. Kérdezzük le azokat a rendelésszámokat és a hozzá tartozó végösszeget, melyekhez tejet használtak fel!

SELECT rendelesszam, vegosszeg FROM Rendeles WHERE rendelesszam IN (SELECT rendelesszam FROM Tartalmaz WHERE hozzavaloID = (SELECT hozzavaloID FROM Hozzavalo WHERE nev = 'tej'));

7. Kérdezzük le azokat az asztalszámokat és hozzá tartozó férőhelyeket, emeletet, rendelésszámot és végösszeget, ahol a legmagasabb fizetésű pincér szolgál fel!

SELECT Asztal.asztalszam, Asztal.ferohely, Asztal.emelet, Rendeles.rendelesszam, Rendeles.vegosszeg FROM Asztal INNER JOIN Rendeles ON Asztal.asztalszam = Rendeles.asztalszam WHERE Asztal.asztalszam IN (SELECT Pincer.asztalszam FROM Pincer WHERE Pincer.fizetes = (SELECT MAX(fizetes) FROM Pincer));

8. Kérdezzük le azokat a rendelésszámokat és a hozzá tartozó végösszeget, melyeket a konyhafőnök készített el!

SELECT rendelesszam, vegosszeg FROM Rendeles WHERE rendelesszam IN (SELECT rendelesszam FROM Elkeszit WHERE k_alkalmazottID = (SELECT k_alkalmazottID FROM Konyhai_Alkalmazott WHERE k_alkalmazottID = (SELECT k_alkalmazottID FROM Pozicio WHERE konyhafonok = 1)));

9. Kérdezzük le, hogy hány darab konyhai segéd használt fel vadhúst!

SELECT COUNT(k_alkalmazottID) AS Vadhust_keszito_segit_DB FROM Pozicio WHERE k_alkalmazottID IN (SELECT k_alkalmazottID FROM Elkeszit WHERE Elkeszit.rendelesszam IN (SELECT rendelesszam FROM Tartalmaz WHERE hozzavaloID = (SELECT hozzavaloID FROM Hozzavalo WHERE nev = 'vadhus')) GROUP BY k_alkalmazottID) AND seged = 1;

10.Kérdezzük le azon pincérek nevét és korát, akik a konyhafőnök által elkészített ételt szolgálják fel, illetve az asztalszámot, az asztal férőhelyét és azt, hogy melyik emeleten található az asztal!

SELECT Pincer.nev, Pincer.kor, Asztal.asztalszam, Asztal.ferohely, Asztal.emelet FROM Asztal INNER JOIN Pincer ON Asztal.asztalszam = Pincer.asztalszam WHERE Asztal.asztalszam IN (SELECT rendelesszam FROM Elkeszit WHERE k_alkalmazottID = (SELECT k_alkalmazottID FROM Pozicio WHERE konyhafonok = 1));